

Budget och verksamhetsplan 2023 - 2024, plan 2025

Budget 2023 - 2024, plan 2025	Datum för beslut: 2022-10-17
Kommunstyrelseförvaltningen	Reviderad:
Beslutsinstans: KF §80	Dnr: 2022/92



vännäs

Kommunledningskontoret

Innehållsförteckning

1.	Budgetförslagets innehåll och uppdrag.....	4
2.	Vision och strategisk plan	5
3.	Kommunfullmäktiges övergripande mål	6
3.1	<i>Perspektiv: Ekonomi</i>	6
3.2	<i>Perspektiv: Medborgare</i>	7
3.3	<i>Perspektiv: Medarbetare.....</i>	7
3.4	<i>Perspektiv: Samhällsutveckling</i>	7
3.5	<i>Nämndernas mål</i>	7
3.6	<i>Mål- och resultatuppföljning</i>	8
4.	Övergripande planeringsförutsättningar.....	8
4.1	<i>Utveckling av den svenska ekonomin.....</i>	8
4.2	<i>Trender</i>	Fel! Bokmärket är inte definierat.
4.3	<i>Befolkningen i Vännäs kommun</i>	9
4.3.1	<i>Befolkningsutveckling – prognos.....</i>	9
5.	Prislappsmodellen.....	10
5.1	<i>Driframar</i>	10
5.2	<i>Liljaskolans organisation.....</i>	12
5.3	<i>Fastighetsövergång</i>	12
5.4	<i>Investeringsram</i>	12
5.5	<i>Omställningsmedel</i>	Fel! Bokmärket är inte definierat.
5.6	<i>Osäkerhetsfaktorer och förväntad utveckling</i>	13
6.	Ekonomi	15
6.1	<i>Ekonomi i balans</i>	15
6.2	<i>Kommunens skatteintäkter.....</i>	15
6.3	<i>Skatter och bidrag 2022 - 2025</i>	15
6.4	<i>Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex.....</i>	16
6.5	<i>Ekonomistyrningsprinciper</i>	16

upplevelsenära.

6.5.1	God ekonomisk hushållning	16
6.6	Budgetuppföljning	17
6.7	Nämndernas över-/underskott.....	17
6.8	Taxor och avgifter	17
6.9	internprissättning, internräntan och Internhyressystemet	18
6.10	Soliditet.....	18
6.11	Medarbetare.....	18
7.	Investeringar.....	19
8.	Disponering av resultatutjämningsreserven.....	20
9.	Särskilda direktiv och uppdrag till nämnder.....	21
9.1	Kommunstyrelsen	21
9.2	Plan- och miljönämnden – särskilda direktiv och uppdrag	21
9.3	Barn- och utbildningsnämnden – särskilda direktiv och uppdrag	22
9.4	Vård- och omsorgsnämnden - särskilda direktiv och uppdrag ...	22
9.5	Liljaskolans styrelse - särskilda direktiv och uppdrag	23
10.	Räkenskaper	24
10.1	Resultatbudget.....	24
10.2	Balansbudget	25
10.3	Kassflödesbudget.....	25
10.4	Investeringsbudgeten i detalj (inklusive Liljaskolans)	26

1. Budgetförslagets innehåll och uppdrag

Följande dokument innehåller budget- och budgetramar 2023–2024 samt plan 2025.

Dokumentet innehåller budgetförutsättningar, ekonomistyrningsprinciper och kommunens nuvarande vision, strategiska områden och övergripande mål. De övergripande målen gäller för hela kommunkoncernen inklusive de kommunala bolagen med några undantag som framgår i dokumentet.

Fullmäktige beslutar om budget för två år och plan för ett år. Budgetramarna för de två åren gäller men justering kan göras kommande budgetår och planperiod utifrån politiska prioriteringar och ändrade ekonomiska förutsättningar.

Under våren 2020 spred sig en pandemi över världen och som pågått i över två år. Osäkerheten kring de ekonomiska förutsättningarna under pandemin har skiftat kraftigt. Vid pandemins utbrott stannade stora delar av samhället upp. Tidiga prognoser gjorde gällande att skatteunderlaget skulle påverkas negativt. Regeringen har i olika omgångar tillskjutit diverse bidrag för att stötta kommuner och regioner. Återhämtningen som startade under slutet av 2020 och som accelererade under 2021 gick snabbare än förväntat. Skatteintäkterna föll inte lika kraftigt som befarats initialt delvis tack vare statliga bidrag till företag för varslad personal och sjukfrånvaro. 2021 blev i stället ett år när ekonomin lämnade ett mycket stort överskott. I februari 2022 släpptes restriktionerna och verksamheterna kunde återgå till mer normala förhållanden. I slutet av februari invaderade Ryssland Ukraina. Detta har skapat ekonomiska efterverkningar inom energi, drivmedel och livsmedel med stora prisökningar som följd. Sverige hade i april den högsta inflationen på närmare 30 år vilket skapar osäkerhet i ekonomin. I SKR:s augustiprognos verkar skatteunderlaget påverkas positivt i nominella termer medan den minskar reellt.

Underlaget innehåller också ett avsnitt om budgetförutsättningar med kortare omvärldsanalys, ekonomistyrningsprinciper samt uppdrag till nämnderna.

Budgeten består av följande delar;

- Driftbudget 2023–2024 samt preliminära ramar 2025
- Investeringsbudget 2023–2024, plan 2025
- Kommun- och koncernövergripande mål
- Särskilda direktiv och uppdrag till nämnderna

Kommunfullmäktige överlämnar en rambudget till nämnderna som därefter förfogar över sin ram. Nettobudgetramar framställs per nämnd, exklusive löneökningar och inklusive kapitalkostnader. Återredovisning ska ske enligt bruttoredovisning.

Underlaget utgår från fakta som är kända per 2022-08-25. Speciellt gäller det de prognoser om skatter och utjämningsbidrag som redovisas i resultaträkningen.

Det arbete som genomfördes under 2018 inom ramen för handlingsplanen för en ekonomi i balans visade att Vännäs kommun har höga kostnader i förhållande till vad som motiveras av kommunens struktur. Inom ramen för det kostnadsutjämningsystem som finns för att jämna

ut strukturella skillnader mellan kommuner beräknas varje år en ”prislapp” fram för olika verksamheter. Det är främst inom Vård- och omsorgsnämndens och Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden dessa ”prislappar” räknas fram.

Budgetbeslutet som togs i juni 2019 innebar att en anpassning till standardkostnad + ca 7 % ska genomföras under en treårsperiod 2020 - 2022. För budget 2023–2024 och plan 2025 tillämpas prislappar för individ- och familjeomsorg samt LSS-verksamhet. Dessa verksamheter har ingen anpassning av prislappen vilket är i linje med tidigare års budgetbeslut. Nyckeltal från Kolada för år 2020 visar att kommunen sammantaget sänkt nettokostnadsavvikelsen från ca 14% 2018 till 7,5% 2020. Kommunen har fortfarande en relativt hög nettokostnadsavvikelse i jämförelse med andra kommuner. En jämförelse av nettokostnaden per invånare för övriga verksamheter visade att kommunen främst satsade mer än jämförbara kommuner på fritidsverksamhet, bibliotek, nämnds- och styrelseverksamhet samt kollektivtrafik. Siffror avseende nettokostnadsavvikelse och nettokostnad jämfört med andra kommuner för 2021 presenteras senare under sommaren och är därför inte kända när budgetbeslutet för 2023 och 2024 tas i juni 2022. Det är också viktigt att noga följa kostnadsutvecklingen vad gäller de verksamheter som inte har prislappar så att det inte blir någon succesiv generell ökning av de kostnaderna utan att eventuella utökningar också speglar en politisk vilja eller tillkommande uppdrag.

2. Vision och strategisk plan

Ett arbete med att se över plan och styrkedja har påbörjats. Men på grund av pandemin har arbetet försenats. Det medför att det kommer att bli förändringar under den planperiod som den här budgeten behandlar. Här framgår den vision och de övergripande mål som gäller för närvarande.

Upplevelsenära Vännäs är den övergripande långsiktiga visionen för hela Vännäs kommun. Visionen tar sikte på år 2030. De tre värdeorden som visionen består av är

- Välkomnande Vännäs
- Livfulla Vännäs
- Nyttänkande Vännäs

Visionen har tre funktioner. Den första är att vara den långsiktiga målbilden för hela Vännäs kommun och beskriva det önskade framtida läget och därmed även beskriva den önskade utvecklingen av kommunen. Den andra är, att i samband med processen för att utarbeta mål och budget, utgöra utgångspunkten för de övergripande målen som fastställs av kommunfullmäktige. Utifrån dessa övergripande mål arbetar sedan nämnderna fram konkreta mål och åtaganden. Den tredje funktionen är att visionen utgör en gemensam kontaktyta för både Vännäs kommun som organisation och Vännäs kommun som geografisk yta. ”Under” visionen kan kommunen som organisation möta andra aktörer som exempelvis närings- och föreningsliv och därmed skapa en gemensam grund för samsyn kring utveckling och åtgärder.

Fullmäktige har också definierat vad visionen innebär. Det Upplevelsenära Vännäs innebär;

- Ett utbud av upplevelser som berikar livet i Vännäs

- Ett öppet, vänligt och spännande Vännäs
- Ett Vännäs att trivas i och att vara stolt över
- Ett hållbart Vännäs

För att kunna stämma av visionen har fullmäktige även en långsiktig målbild som tog sikte på år 2022. Målbilden är:

”Livet är lätt att leva i Vännäs. Medborgarna är mer än nöjda och stolta över att vara en del av Vännäs. Det är en kommun som människor vill besöka, flytta till och verka i.”

Visionen tydliggörs i den strategiska planen, som anger den långsiktiga politiska inriktningen. Den strategiska planen antogs 2015 och gäller fram till och med 2020. I väntan på att ny plan arbetas fram gäller strategiska planen tills vidare.

3. Kommunfullmäktiges övergripande mål

Kommunfullmäktige fastställer övergripande mål uppdelade i fyraperspektiv; ekonomi, medborgare, medarbetare och samhällsutveckling. Målen är de övergripande målen som kommunstyrelsen och nämnderna har att utveckla sina nämndspecifika mål utifrån. Målen utgår från visionen, d.v.s. utgör inriktningen för hur kommunstyrelse och nämnder ska arbeta för att uppnå visionen om det upplevelsenära Vännäs. Nedanstående mål är också övergripande mål för hela kommunkoncernen inklusive de kommunala bolagen.

Den strategiska planen utgör den långsiktiga politiska inriktningen och utgör basen för de övergripande målsättningarna.

3.1 PERSPEKTIV: EKONOMI

En fortsatt god ekonomisk hushållning ska skapa förutsättningar för att klara åtaganden, framtida behov av välfärdsinsatser, samt nya satsningar. God ekonomisk hushållning med kommunens resurser ska prägla samtliga perspektiv och målsättningar. Utifrån detta har kommunfullmäktige beslutat om följande målsättningar inom perspektivet ekonomi:

1. Nämnderna och bolagen har ekonomi i balans
2. Resultatnivån för budgetåren beslutas årligen och ska uppgå till minst 2% av skatter och generella statsbidrag. (Uppföljning av målet sker mot den beslutade nivån respektive år). Budgeten innebär att resultatmålet är 1% 2023, 2,5 % 2024 och 3% 2025.
3. Soliditetsmålet för kommunen består av ett långsiktigt och ett medellångt mål.
 - Långsiktiga målet är en soliditet inklusive ansvarsförbindelsen på över 30% vid utgången av 2030.
 - Medellångt mål om att soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen ska öka med 10% under en rullande 5-årsperiod.
 Målnivåer för bolagen framgår i respektive bolags ägardirektiv.
4. Självfinansieringsgraden för kommunens investeringar ska vara 100% över tid (över en femårsperiod). Gäller inte bolagskoncernen.
5. Låneram för kommunkoncernen. Låneram för bolagen är 584 mkr till 2026. Låneram för kommunen är 319 mkr till 2026.

3.2 PERSPEKTIV: MEDBORGARE

Alla verksamheter är på ett eller annat sätt ytterst till medborgarna. Det är viktigt att tillvarata medborgarnas uppfattning om kvaliteten på de välfärdstjänster och service som kommunen bedriver. Utifrån detta gäller följande målsättningar inom perspektivet medborgare:

6. Medborgarna trivs i Vännäs kommun
7. Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god
8. Medborgarna erbjuds en effektiv och tillgänglig välfärd genom digitala tjänster och information.

3.3 PERSPEKTIV: MEDARBETARE

Kommunen är den största arbetsgivaren i Vännäs kommun. Personalen är den viktigaste resursen för att kommunen ska leverera välfärd och tjänster av god kvalitet. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare med intressanta och utvecklande arbetsuppgifter. Med kommande pensionsavgångar blir kompetensförsörjningen allt viktigare, därför är det viktigt att kommunen driver en aktiv och öppen personalpolitik med inriktning på medarbetarskap där alla medarbetares kompetenser tas tillvara på bästa sätt. Hälsa, jämställdhet, ledarskap och god arbetsmiljö är också viktiga faktorer. Utifrån detta gäller följande målsättningar inom perspektivet medborgare:

9. Medarbetarna trivs
10. Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap
11. Vännäs har jämställda arbetsvillkor
12. Vännäs kommun har arbetsplatser fria från kränkningar och trakasserier av chef och arbetskamrater
13. 70 % av kommunens tillsvidareanställda kvinnor ska ha en heltidsanställning
14. Sjukfrånvaron är högst 6 %

3.4 PERSPEKTIV: SAMHÄLLSUTVECKLING

Vännäs kommun ska åstadkomma så bra verksamheter som möjligt och trygghet i livets olika skeden. Barn och unga ska ges en bra start i livet och äldre trygghet i åldrandet. Fler ska upptäcka det upplevelsenära Vännäs som en plats att bo och leva i. Utifrån detta gäller följande målsättningar inom perspektivet samhällsutveckling:

15. De ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun
16. Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet
17. Vännäs kommun har ett väl utvecklat näringsliv och företagande

3.5 NÄMNDERNAS MÅL

I verksamhetsplanerna redovisar nämnderna sina mål med utgångspunkt från de övergripande målen. De övergripande målen inom perspektiven ekonomi och medarbetare ska inte brytas ner i nämnderna. Dessa mål ska vara desamma i nämnderna. I övrigt ska nämnderna bryta ner varje övergripande mål till minst ett mål på nämndnivå.

Nämndernas mål, inklusive verksamhetsplaner, redovisas för kommunfullmäktige varje höst. Nämndernas verksamhetsplaner och mål ska fastställas av respektive nämnd. Hur nämnderna

utformar sina målsättningar bör ske i dialog med kommunstyrelsen, så att uppföljning och värdering av uppsatta mål underlättas.

3.6 MÅL- OCH RESULTATUPPFÖLJNING

Mål och resultat följs upp i årsredovisningen. I samband med tertialbokslut 2 (delårsbokslutet enligt Kommunallagen) ges en preliminär bedömning om målen kommer uppnås eller inte. Om bedömningen är att målet inte kommer att uppnås ska det i uppföljningen även ingå en beskrivning av vilka insatser som kommer att genomföras för att målet ska uppnås. Kommunstyrelsen, via kommunstyrelseförvaltningen, tar fram regler, rutiner och mallar för mål- och resultatuppföljning.

4. Övergripande planeringsförutsättningar

4.1 UTVECKLING AV DEN SVENSKA EKONOMIN

Inflation och påverkan utifrån kriget i Ukraina

En rekordstor ökning i inflation under 2022 skapar återverkningar inom ekonomin. Den höga inflationen av energi i form av olja och el väntas bestå under 2022 där KPIF-inflationen beräknas nå över 5 procent för helåret. Inflationen i Sverige antas sjunka i takt med att energipriserna faller tillbaka men förväntas ändå ligga över inflationsmålet 2 procent 2023. En högre inflation skapar också förväntningar om högre löneökningar under prognosperioden 2022–2025. För att motverka en för hög inflation har Riksbanken höjt styrräntan och justerat upp räntebanan vilket innebär en normalisering av räntorna som varit unikt låga under närmare 10 år.

Kriget i Ukraina är en starkt bidragande faktor för den senaste tidens ökade energi- och råvarupriser samtidigt som det inte bedöms få några stora negativa effekter på inhemsk efterfrågan i Sverige. Återöppnandet av samhällsekonomin under 2022 utgör en relativt stark motkraft till en sänkt tillförsikt bland hushåll och företag. BNP stiger inte nämnvärt snabbt under 2022 men redovisar ändå en utveckling på 3,1 procent. Detta beror till stor del på att tillväxten för 2021 var hög vilket ger en överspillningseffekt på 2022 års siffror. Prognosen för skatteunderlaget har reviderats upp utifrån högre löneökningstakt och lönesumma. Löner och priser antas öka snabbare än skatteintäkterna vilket inte leder till någon reell resursförstärkning under perioden 2022–2025. En högre inflation kommer också att påverka pensionskostnaderna som justeras uppåt.

(Hämtat från SKR:s cirkulär 22:15)

Stark arbetsmarknad i Västerbotten

Arbetslösheten minskar i hela landet och Västerbotten hade vid årsskiftet lägst arbetslöshet i landet med 5,6 procent, mot riksnittet 7,0 procent. Samtidigt som arbetsmarknaden är stark dras länet med rekryteringsproblem i ett stort antal branscher. I den nyligen släppta arbetsmarknadsprognosen för länet konstaterades att närmare 40 procent av företagen och

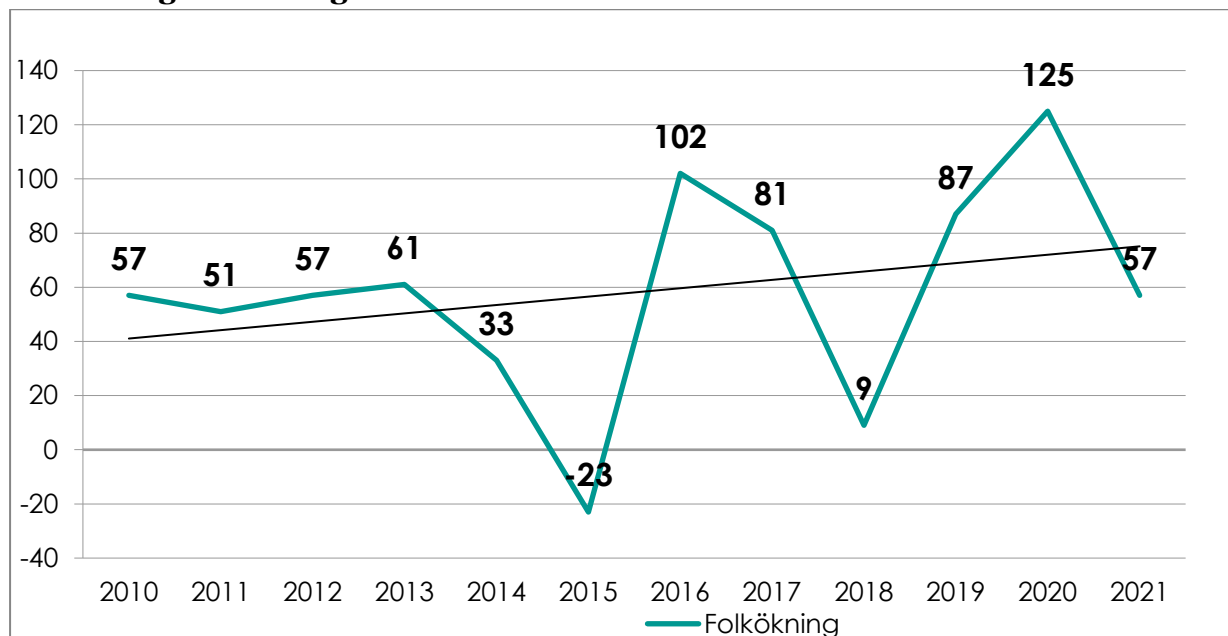
mer än 60 procent av de offentliga verksamheterna har svårt att tillsätta sina lediga jobb. Denna utveckling har även blivit allt mer påtaglig i Vännäs kommun.

4.2 BEFOLKNINGEN I VÄNNÄS KOMMUN

Under 2021 ökade befolkningen i Vännäs kommun med 57 personer till 9054. Det var en något svagare ökning än både 2020 (+125) och 2019 (+87) men högre än 2018 (+9).

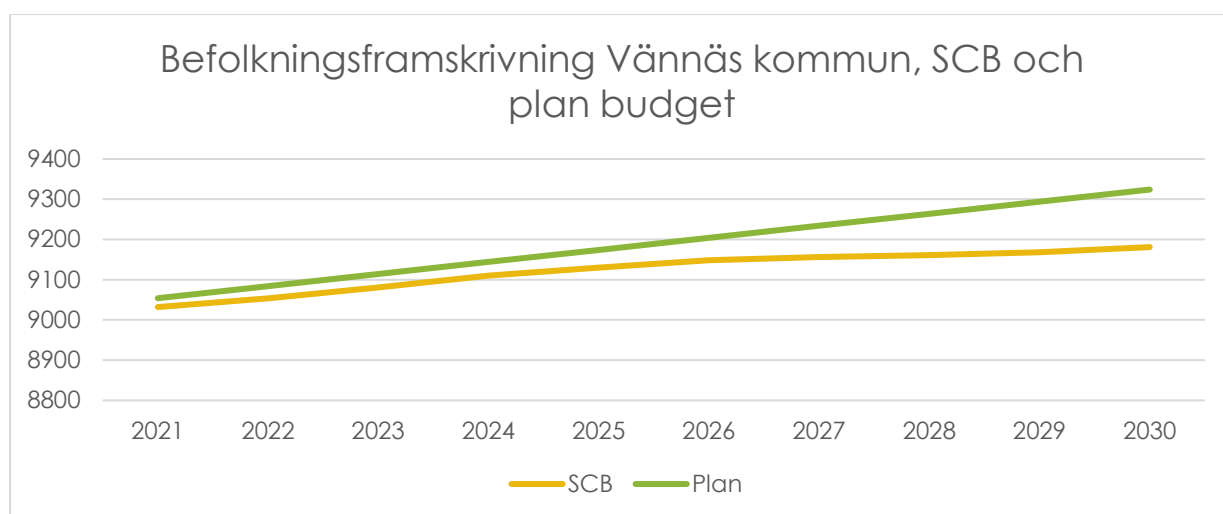
Födelseöverskottet, antalet födda jämfört med antal avlidna, var det högsta under 2000-talet.

Befolkningsutveckling - trend



4.2.1 Befolkningsutveckling – prognos

I prislappsmodellen som används i samband med fördelning av ram till förvaltningarna ligger SCB:s senaste befolkningsprognos som sträcker sig till 2030. Enligt den prognosen beräknas befolkningen vara strax över 9130 invånare 2025, gul linje i diagrammet nedan.



SCB har justerat ned prognosen för befolkningsutvecklingen i Vännäs kommun. Befolkningsutvecklingen beräknas nu ligga på mellan 20–30 per år i ett antal år för att nästan plana ut runt 2025. Befolkningsökningen har sedan 2010 legat på ett genomsnitt kring 50 invånare per år. I underlaget för skatter beräknas befolkningsökningen till 30 personer per år under budget- och planperiod.

5. Prislappsmodellen

Kommunen använder sedan ett antal år prislappsmodellen för fördelning av resurser på övergripande nivå. Modellen innebär i korthet att fördelning av budget till förvaltningarna baseras på de faktorer som ligger till grund för kostnadsutjämningsystemet och de standardkostnader som SCB beräknar varje år för alla kommuner. En prislapp beräknas för de olika verksamheter som omfattas av kostnadsutjämningsystemet och dessa medel tilldelas respektive nämnd. Därutöver kan ytterligare medel tilldelas genom politiska prioriteringar. Vännäs kommun har tidigare beslutat att nivån på kommunens prislappsverksamheter ska vara standardkostnad + 7%.

Kostnadsutjämningsystemet innebär att en utjämning sker mellan kommuner baserad på kommunens struktur. En kommun med ogynnsam struktur får medel i systemet och en kommun med gynnsam struktur betalar in i systemet.

Hänsyn tas enbart till kommunens struktur i förhållande till andra kommuner och inte kommunens faktiska kostnader. Det betyder att en kommun som har högre kostnader än vad strukturen motiverar måste betala för detta själv genom högre skatt. På så sätt har kostnadsutjämningsen en direkt bäring på och sätter gränser för kommunens ekonomi och budgetutrymme.

De verksamheter som har en prislapp i prislappsmodellen är förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg, IFO och LSS. Prislappen är ökad med 7 % med undantag för IFO och LSS. IFO och LSS har i år prislappar och ingår i budgetmodellen men har inga påslag på prislappen. Prislappen för IFO och LSS är i nivå med tidigare års budgetmedel varvid inget påslag sker.

Under 2021 genomfördes en utredning som syftade till att jämföra Vännäs icke-prislappsverksamheter med jämförbara kommuner. Rapporten visade att Vännäs kommun har lägre nettokostnader per invånare än liknande kommuner för flertalet av de nyckeltal som redovisade. Vännäs hade också en lägre andel av gemensamma verksamheter i relation till egentliga verksamheter än liknande kommuner.

Nyckeltal från Kolada för år 2020 visar att kommunen sammantaget sänkt nettokostnadsavvikelsen från ca 14% 2018 till 7,5% 2020. Siffror för 2021 presenteras under hösten 2022.

5.1 DRIFTRAMAR

Prislappsmodellen innebär att en så kallad teknisk ram räknas fram som bygger på standardkostnaden för kommunen i kostnadsutjämningsen. På så sätt kopplas förvaltningarnas ramar ihop med kommunens ekonomiska förutsättningar utifrån demografi mm. Den tekniska

ramen har därefter utökats med ytterligare 7% för de verksamheter som har standardkostnad utifrån det beslut som kommunfullmäktige tog 2019. Därutöver finns ett ytterligare budgetutrymme att fördela och dessa prioriteringar framgår i det bifogade prioriteringsunderlaget.

- Beräkningar av skatteintäkter är gjorda utifrån SKR:s skatteprognos från 2022-08-25.
- En beräknad årlig ökning av antalet invånare med 30 personer finns som parameter i skatteprognosen.
- Ramarna anpassas till standardkostnad + 7% för verksamheter som har beräknad standardkostnad.
- För de verksamheter som inte har prislappar ligger föregående års ram till grund för uppräknig av pris och demografi.
- Utöver den tekniska ramen +7% har nämnderna äskat ett antal satsningar som politiken prioriterat och som specificeras separat i bilagan prioriteringsunderlag.
- I prislappsmodellen ligger automatiskt kompensation för demografi, pris- och löneökning.
- Kostnader avseende pensioner är budgeterade utifrån augusti-prognosen från KPA.
- Löneökningsspotten ligger centralt på finansens. Löneökningar beräknas utifrån SKR:s februariprognos för PKV minus -0,3 % för 2023.
- Med anledning av det nya pensionsavtalet AKAP-KR beräknas verksamheternas PO-påslag att öka från 39,15% till 39,80%.
- Från 2021 finns 3,2 mkr reserverade på finansens för ramjustering på grund av förändringar i hyresnivån i samband med verksamhetsövergången av fastighetsförvaltningen till Fastighetstjänster i Vännäs AB. Medlen trappas av med en fjärdedel för perioden 2023–2025 för att helt avslutas till 2026.
- En satsning på utökning av heltider inom äldreomsorg beräknas till 4,250 mkr. Vård och omsorgsnämnden äskar medel från finansens för ökade kostnader i samband med att medarbetare erbjuds utöka sysselsättningsgraden till en heltid. Av totalbeloppet anslås 500 tkr till schemaplanerare.
- Till äldreomsorgen anslås 1,2 mkr, vilket utgör ytterligare 1% utöver prislapp. Dessa medel har Vård- och omsorgsnämnden att besluta över. Medlen kan användas till att parera ökade livsmedelskostnader och andra problem orsakade av turbulens i världsekonomin. De kan användas till ökad social verksamhet. De kan även användas till andra insatser som nämnden finner lämpliga.
- Till Barn- och utbildningsnämnden anslås 2,7 mkr, vilket utgör ytterligare 1% utöver prislapp. Dessa medel har nämnden att besluta över. Minst 200 tkr ska användas till kultur på sätt som nämnden får specificera. Medlen kan användas till att parera ökade livsmedelskostnader och andra problem orsakade av turbulens i världsekonomin. De kan användas till inköp av läromedel, stöd till barn med särskilda behov, arbete med hemmasittare samt arbete för ökad jämlikhet i grundskolan. De kan även användas till andra insatser som nämnden finner lämpliga.
- Till investeringsfrämjande åtgärder anslås 750 000 till Kommunstyrelsen. En företagslots ska underlätta utveckling av verksamheter och etablering av nya samt marknadsföra Vännäs som etableringsort.
- År 2023 minskar utbetalningarna för det riktade statsbidraget lärarlönelyftet med 1 mkr. De minskade utbetalningarna för lärarlönelyftet betalas delvis med 500 tkr från central löneökningsspott.
- Till drift- och skötselbidrag anslås 200 tkr för åren 2023–2024. Detta tillförs kommunstyrelsens ram.
- Kommunstyrelsens buffert på 3,7 mkr för 2023 är reserverat för oförutsedda utgifter.

Budgetberedningens förslag på driframar inklusive för slag på prioriteringar utöver beslutet om standardkostnad + 7%:

Ramar 2023 - 2024 samt plan 2025

Nämnder	2022			2023			2024			2025		
	Teknisk ram 2022	Prio	Budget 2022	Teknisk ram 2023	Prio	Budget 2023	Teknisk ram 2024	Prio	Budget 2024	Teknisk ram 2025	Prio	Plan 2025
Kommunstyrelse	87 139	7 930	95 069	88 512	8 408	96 920	90 676	10 732	101 408	92 392	6 045	98 437
Plan- och miljönämnd	11 157	802	11 959	11 618	2 613	14 231	11 758	3 538	15 296	11 844	978	12 822
Barn- och utbildningsnämnd	281 315	5 030	286 345	296 642	2 700	299 342	301 768	2 700	304 468	307 463	2 700	310 163
Vård- och omsorgsnämnd	219 340	1 500	220 840	234 934	1 700	236 634	238 963	1 700	240 663	245 137	1 700	246 837
Liljaskolans styrelse			-1 600	-1 600		-1 600	-1 600		-1 600	-1 600		-1 600
Summa nettokostnader ovan			612 612			645 526			660 235			666 659
Finans			-633 016	-652 667		-652 667	-678 730		-678 730	-689 491		-689 491
Beräknat resultat			-20 403			-7 141			-18 496			-22 831

5.2 LILJASKOLANS ORGANISATION

En utredning avseende lämplig organisationsform för Liljaskolan och var i organisationen ansvaret för kommunens egna gymnasieelever bör ligga genomfördes 2020. Politiskt beslut om förändring i enlighet med utredningens förslag är ännu inte taget. Det tidigare inriktningsbeslutet var att ansvaret för kommunens egna gymnasieelever övergår till Liljaskolan från och med 1 januari 2023 men bedömningen är detta blir tidigast 2024. Prislappsmodellen ska ligga till grund för tilldelning av ram för kommunens egna elever på samma sätt som det gör för Barn- och utbildningsnämnden idag.

Uppdraget till Barn- och utbildningsnämnden och Liljaskolans styrelse som syftar till att utforma en ändamålsenlig styrning, internbudgetfördelning, investeringar och uppföljning av verksamheten utifrån de nya förutsättningarna fortgår. Tidplanen har förskjutits med anledning av att delar av utredningen inte är klar.

5.3 FASTIGHETSÖVERGÅNG

Övergången av förvaltningen av kommunens verksamhetsfastigheter till Fastighetstjänster i Vännäs AB genomfördes den 1 januari 2022. Medel på 3,1 mkr för 2023, 2,5 mkr 2024 och 1,9 mkr 2025 har reserverats på finanserna för budgetjusteringar i samband med övergången. Totala kostnaden för hyresökningar är 3,6 mkr för 2023–2025. Fullmäktige har beslutat om en stegvis nedtrappande effekt utifrån ökade hyror för nämnderna under perioden 2022–2025. Från 2026 ska respektive nämnd ta full kostnad för de utökade hyrorna. Kommunens hyresavtal med fastighetstjänster i Vännäs AB löper över 5 år från 2022–2026.

5.4 INVESTERINGSRAM

Nedan framgår en sammanställning över föreslagna investeringar per nämnd. En detaljerad lista över föreslagna investeringar bifogas.

Liljaskolan föreslås få en egen investeringsram beräknad på samma sätt som kommunens övriga investeringsram. Det vill säga Liljaskolan ska över tid själv finansiera sina investeringar. Detta gäller enbart investeringar i maskiner och inventarier, inte byggnader.

Investeringsramen beräknas därmed som resultatet plus avskrivningar för Liljaskolan på samma sätt som för kommunen i övrigt.

Sammanställning förslag investeringsbudget	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025
Investeringsbudget förslag			
Specificerade övriga investeringar	16 015	14 040	12 500
Extra stora investeringar	35 200	39 500	49 900
KS och kommunchefens investeringsram	985	2 960	4 500
Liljaskolan (finansieras av skolans överskott + avskrivningar)	5 000	7 600	3 200
Summa	57 200	64 100	70 100
Avgår för investeringar finansierade via tidigare avsättningar - VA	-4 500	-1 000	
Summa investeringsram	52 700	63 100	70 100

	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025
Investeringar som inte ingår i den beslutade investeringsramen			
Investeringar finansierade via tidigare avsättningar - VA	4 500	1 000	
Exploateringsfastigheter	7 000	6 000	4 000
Summa	11 500	7 000	4 000

5.5 OSÄKERHETSFAKTORER OCH FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Krisberedskap

Sverige är i ett nytt läge säkerhetsmässigt och kommunerna har en tydlig roll i totalförsvaret. Förberedelser pågår och en viktig del är att analysera hur verksamheterna ska prioriteras i händelse av kris och/eller krig. Det innebär bland annat att kommunen inom de närmaste åren behöver investera i skalskydd, besluta om hur olika medarbetare ska säkerhetsklassas och besluta om krigsorganisation.

Digitalisering och informationssäkerhet

Utveckling med hjälp av digitalisering är en av de viktigaste processerna i alla verksamheter. Utöver att det möter företags och medborgares ökade förväntningar på att kunna göra sina ärenden effektivt är det också ett sätt att klara kommunens utmaningar inom ekonomi, kvalitet, verksamhetsstöd och kompetensförsörjning. Även om det har hänt mycket de senaste åren är det viktigt att fortsätta att avsätta resurser för digitalisering.

Informationssäkerhet är en aspekt som kommunen måste arbeta mer aktivt med eftersom mer och mer digitaliseras och ny teknik används samtidigt som hotbilden i omvärlden förändras. I takt med att allt fler molntjänster används har frågor om rättsliga förutsättningar och säkerhet för informationen aktualiserats på nationell nivå. En statlig utredning pågår med uppdrag att

lämna förslag inom dessa områden. Det kan få påverkan för kommunens användande av molntjänster, exempelvis Microsoft 365.

Ekonomi och kvalitet

Att hålla fokus på kvaliteten i verksamheterna och hur den utvecklas blir viktigt, särskilt i ett läge där alla verksamheter behöver ställa om till tuffare ekonomiska förutsättningar. Vännäs kommun har i flera år arbetat systematiskt med att hitta nya arbetssätt för att säkerställa en bra och transparent ekonomistyrning samt ge bra underlag för förtroendevalda att prioritera mellan olika verksamheter. De senaste åren har prislappsmodellen använts som modell för budgetering. Modellen utgår från standardkostnad och kopplar till kända volymförändringar. Kommunen bör fortsätta att aktivt analysera kvalitet och ekonomi.

Attraktivitet och hållbar tillväxt

Det kommer att fortsätta att vara viktigt att främja bilden av kommunen och ta vara på den tillväxt som sker. Samarbetet med föreningar och företag måste fortsätta utvecklas, särskilt som kommunen måste prioritera sina resurser men också för att främja den positiva kraften i kommunen. Det är viktigt att fortsätta underlätta för medborgare att bosätta sig såväl på landsbygden som i tätorterna, och kunna leva och verka i hela kommunen. Att kunna erbjuda tomter för såväl husbyggnad som näringslivsetableringar är avgörande för kommunens fortsatta utveckling.

Ökad obalans på arbetsmarknaden

Arbetslösheten är tillbaka på samma nivå som före pandemin. I takt med att restriktioner har lättats har efterfrågan på arbetskraft ökat. Samtidigt bedömer Arbetsförmedlingen att långtidsarbetslösheten riskerar att stanna på höga nivåer i spåren av pandemin. Individer som sedan tidigare har befunnit sig långt från arbetsmarknaden har hamnat ännu längre från. Det gäller bland annat nyanlända som helt eller delvis saknar utbildning. Samtidigt har många arbetsgivare ett stort behov av att rekrytera utbildad personal. Kommunen och Arbetsförmedlingen behöver gemensamt fortsätta arbetet med att överbrygga glappet och hitta lösningar för att fler individer som står långt från arbetsmarknaden ska kunna nå egen försörjning.

Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare

Kommunorganisationen såväl som företag i kommunen står inför svårigheter att rekrytera personal. Att anpassa Liljaskolans utbildningar efter arbetsmarknadens behov är viktigt, men också att stärka arbetsgivarvarumärket samt arbeta med heltidsfrågan och sjukfrånvaron.

Hållbarhet

Allt fler medborgare, företag och föreningar sätter hållbarhet och klimat i fokus och efterfrågar att kommunen är en föregångare, exempelvis när det gäller att minska koldioxidutsläpp. Agenda 2030 är under införande i kommunen och ska förankras i reviderad mål- och styrkedja.

6. Ekonomi

6.1 EKONOMI I BALANS

Kommunallagen kräver att kommunens ekonomi ska vara i balans. Den lägsta gränsen för att ha en ekonomi är att intäkterna årligen ska täcka kostnaderna.

6.2 KOMMUNENS SKATTEINTÄKTER

Kommunens skattesats föreslås sänkas från 23,60 till 23,35. Skattesatsen används för beskattning av kommunens eget skatteunderlag. Skatteunderlaget består av kommunmedborgarnas löneinkomster, övrig inkomst av tjänst, pensioner, inkomst av näringsverksamhet och övriga sociala ersättningar. Tillväxten av skatteunderlaget beror på löneökningar, höjda pensioner eller att antalet arbetade timmar ökar.

Kommunens skatteintäkter periodiseras så att preliminära intäkter kommer in i kommunkassan det år som de avser. Skatteintäkterna är preliminära fram till sluttaxering i december påföljande år.

I budgetpropositionen fastställs skatteunderlagets tillväxttal som ska gälla för innevarande och nästkommande år. Är dessa för högt prognostiserade kommer de preliminära skatteintäkterna att justeras med en negativ slutavräkning. Om det redan vid budgetbeslutet framgår att tillväxttalet är för högt ska en negativ slutavräkning budgeteras.

Om tillväxten av kommunens skatteunderlag skiljer sig från dengenomsnittliga tillväxten i riket, justeras det via inkomstutjämnningen. Inkomstutjämnningens justering sker också i skatteavräkningen. I klartext betyder det att under en lågkonjunktur med ökad arbetslöshet påverkas utfallet negativt även om inte arbetslösheten ökar inom den egna kommunen.

Vännäs kommun använder sig av SKR:s prognoser vad gäller skatteunderlagets tillväxt, men väljer att skriva ner den till en befolkningsökning på 30 personer per år.

6.3 SKATTER OCH BIDRAG 2022 - 2025

Utvecklingen av skatteintäkter och statsbidrag bygger på SKR:s skatteunderlagsprognos från 2022-08-25. Den extra satsning på äldreomsorgen som genererar 3,7 mkr till Vännäs kommun ingår inte i skatteprognosen utan är ett statsbidrag som betalas ut via Socialstyrelsen och hanteras inom vård- och omsorgsnämnden. I tabellen nedan i raden för generella statsbidrag och utjämnning ingår ett generellt tillfälligt bidrag för kommuner med särskilda utmaningar på 3,4 mkr per år för åren 2022–2024.

	2022	2023	2024	2025
Skatteintäkter	455,8	487,7	509,1	531,9
Inkomstutjämning	129,1	131,1	135,6	140,5
Kostnadsutjämning	13,3	13,8	13,9	13,9
Regleringspost	25,0	13,8	13,4	10,1
Strukturbidrag	4,5	4,5	4,5	4,6
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
LSS-utjämning	35,1	36,7	36,8	36,9
Summa intäkter	662,7	687,6	713,3	737,9
Slutavräkning 2021 korrigerig	3,2	0,0	0,0	0,0
Slutavräkning 2022	9,4	0,0	0,0	0,0
Slutavräkning 2023	0,0	0,0	0,0	0,0
Fastighetsavgift	22,5	23,1	23,1	23,1
Summa intäkter (inkl. avräkning)+f-skatt	701,2	714,1	739,8	761,0
Skatteintäkter	468,4	487,7	509,1	531,9
Gen. Stb o utj	232,8	226,5	230,7	229,1

6.4 KOMMUNAL VERKSAMHET, SAMMANVÄGT PRISINDEX

I tabellen nedan visas SKR:s senaste bedömning av prisförändringar under perioden 2022–2025. Syftet med uppgifterna är att göra det möjligt för kommuner att räkna om från löpande till fasta priser, till exempel i budgetarbetet, med samma förutsättningar som används i SKR:s kalkyler.

	2021	2022	2023	2024	2025
Arbetskraftskostnader*	2,0	2,0	6,6	4,2	1,6
Övrig förbrukning	4,5	6,0	3,8	2,7	2,7
Prisförändring, %	2,7	3,2	5,8	3,7	1,9

*Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter och kvalitetsjustering.

6.5 EKONOMISTYRNINGSPRINCIPER

6.5.1 God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att såväl kommunens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsmässigt och effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer. Detta genomförs genom att:

- Vännäs kommun verksamhet styrs av kommunfullmäktiges fastställda mål och budget. Övergripande nivå leds av Vännäs kommuns vision och kommunfullmäktiges långsiktiga inriktning och uppdrag. Nämnderna styrs med finansiella- och verksamhetsmål samt nyckeltal (indikatorer).
- De i budget och verksamhetsplan angivna målen med indikatorer skall följas upp under budgetåret och slutligt avrapporteras i bokslut/ verksamhetsberättelser.
- Vännäs kommun skall ha en ekonomi i balans, kommunens budget ska innehålla finansiella mål och mål för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

- Resultatet i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag ska uppgå till minst 2% men under budgetperioden uppgå till 1% 2023, 2,5% 2024 och 3% 2025.
- Negativa balanskravsresultat ska regleras så snart som möjligt, dock senast inom tre år. Beslut ska fattas om en särskild åtgärdsplan för detta.
- Överskott är en nödvändig förutsättning för att finansiera framtida investeringar.
- Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att Vännäs kommun har god ekonomisk hushållning. Nämnderna har detta ansvar delegerat till sitt område och inom ramen för sin budget.
- De tillgängliga resurserna bestämmer graden av måluppfyllelse – ekonomin sätter gränsen och förutsätter optimalt resursutnyttjande. Vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras.
- Som ett komplement till prislappsmodellen ska nyckeltal kring kvalitet och effektivitet i Kolada användas vid uppföljning. Med effektivitet avses i detta sammanhang graden av måluppfyllelse i relation till mängden insatta resurser.
- Alla beslut ska innehålla en ekonomisk konsekvensbeskrivning som tydliggör hur beslutet påverkar kommunens ekonomi och hur det ska finansieras. Detta gäller även övergripande policys, planer och projekt som kommer att inverka på verksamheterna.
- Budgetens angivna nettoramar för verksamheterna utgör sammantagna resultatkrav för respektive nämnd. Nämnd ska hantera befarade överskridanden inom denna totalram.
- De kommunala bolagen och de affärsdrivande verksamheterna skall minst ha full kostnadstäckning samt väl avvägda resultatkrav. Resultatkrav för de kommunala bolagen framgår i ägardirektiven. Resultatkravet kan justeras av kommunfullmäktige.
- Kommunallagen kräver att kommunens ekonomi ska vara i balans. Den lägsta gränsen för att ha en ekonomi i balans är att intäkterna årligen ska täcka kostnaderna.

6.6 BUDGETUPPFÖLJNING

För att nå en sund ekonomi i långsiktig balans ska gällande budgetramar hållas. Inom den givna budgetramen ska verksamheten präglas av ett effektivt resursnyttjande.

Kommunfullmäktige har fastställt rutiner för ekonomiskuppföljning i ett särskilt dokument. Uppsiktsplikten gäller även de kommunala bolagen.

6.7 NÄMNDERNAS ÖVER-/UNDERSKOTT

Återställandet av ett underskott kan delas upp på 1–3 år i en återbetalningsplan, som fastställs av kommunfullmäktige.

Överskott kvittas mot tidigare underskott. För intraprenader gäller särskilda regler. Intraprenadernas anställda ska kunna påverka det egna arbetet. Särskilt avtal ska tecknas mellan intraprenaden och den aktuella nämnden. För intraprenader gäller att uppkomna påverkbara överskott får överföras till kommande år. Därav får högst 25 procentenheter användas för individuell premiering. Underskott tas med i sin helhet.

6.8 TAXOR OCH AVGIFTER

Som en del i arbetet med nämndernas ramar kan nämnder föreslå ändringar i taxor och avgifter. Eftersom prislappsmodellen innehåller kompensation för pris och löneökning ska

eventuellt ökade taxor och avgifter beslutade av andra nämnder inte innebära någon ytterligare kompensation.

6.9 INTERNPRISSÄTTNING, INTERNRÄNTAN OCH INTERNHYRESSYSTEMET

I prislappsmodellen ingår automatiskt kompensation för prisökningar enligt PKV för prislappsverksamheterna liksom för övriga verksamheter. Löneökningar kompenseras genom den årliga lönerevisionen.

Ovanstående gör att verksamheterna från och med 2023 i och med den tekniska ramen fått kompensation för eventuella prisökningar också när det gäller internt köp och sälj. Prisökningarna på de interna tjänsterna får inte överstiga PKV enligt ovan om det inte avtalats i särskilt avtal.

SKR anger en internränta som kan användas i budgetsammanhang vid beräkning av kapitalkostnader (avskrivningar + internränta). Internräntan sätts utifrån sektorns egna upplåningskostnader genom Kommuninvests skulddatabas, KI Finans. Enligt denna metodik blir den föreslagna internräntan 1,25 procent avseende år 2023.

6.10 SOLIDITET

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella utrymme och visar på hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen avseende pensionsskuld t.o.m. -97 uppgick i bokslut 2021 till 14,3 % från 8,3 % 2020. Soliditeten exklusive ansvarsförbindelsen uppgick till 36,4 % från 32 % 2020. Förbättringen beror till stor del på det starka resultatet för 2021. Under 2021 genomfördes ett särskilt uppdrag att utreda ett soliditetsmål för kommunen. Utifrån rapporten föreslås två mål som siktar mot att Vännäs kommun förbättrar soliditeten i förhållande till riket och övriga kommuner i länet. Soliditetsmålet för kommunen består av ett långsiktigt och ett medellångt mål.

- Långsiktiga målet är en soliditet inklusive ansvarsförbindelsen på över 30% vid utgången av 2030.
- Medellångt mål om att soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen ska öka med 10% under en rullande 5-årsperiod.

6.11 MEDARBETARE

En central pott för löneökningar finns beräknad på finanssen i enlighet med SKR:s februariprognos för PKV minus -0,3 % för 2023. I prislappsmodellen ingår kompensation för pris och lön automatiskt i prislappen för de verksamheter som har prislapp i modellen (förskolan, fritidshem, grundskola, gymnasium och äldreomsorg). Kompensation för pris och lön utgår för dessa verksamheter utifrån PKV enligt ovan.

Resultatenheterna tilldelas inte någon löneökning utan förväntas ta ut ökade lönekostnader på priset. Från 2023 kompenseras inte heller verksamheterna som bedriver internt köp och sälj för löneökningar utan förväntas ta ut ökning på priset.

Budgetberedningen tar slutlig ställning till nivån för löneökningar i samband med budgetprocessen.

7. Investeringar

För att stärka kommunens soliditet begränsas investeringsutrymmet över tid till maximalt motsvarande vad det senast kända resultatet + avskrivningar uppgår till. Det innebär att investeringsutrymmet 2023 ska baseras på resultat och avskrivningar för 2021. För att skapa flexibilitet när investeringarna behöver överskrida årets investeringsutrymme gäller i andra hand det finansiella målet om 100 % självfinansiering av investeringar över senaste 5-årsperioden.

Av investeringsutrymmet reserveras 15 mkr för extra stora investeringar. 5 mkr reserveras till KS buffert. Övriga definierade projekt disponeras till resterande del av investeringsutrymmet.

I övrigt hänvisas till de riktlinjer för investeringar som beslutats.

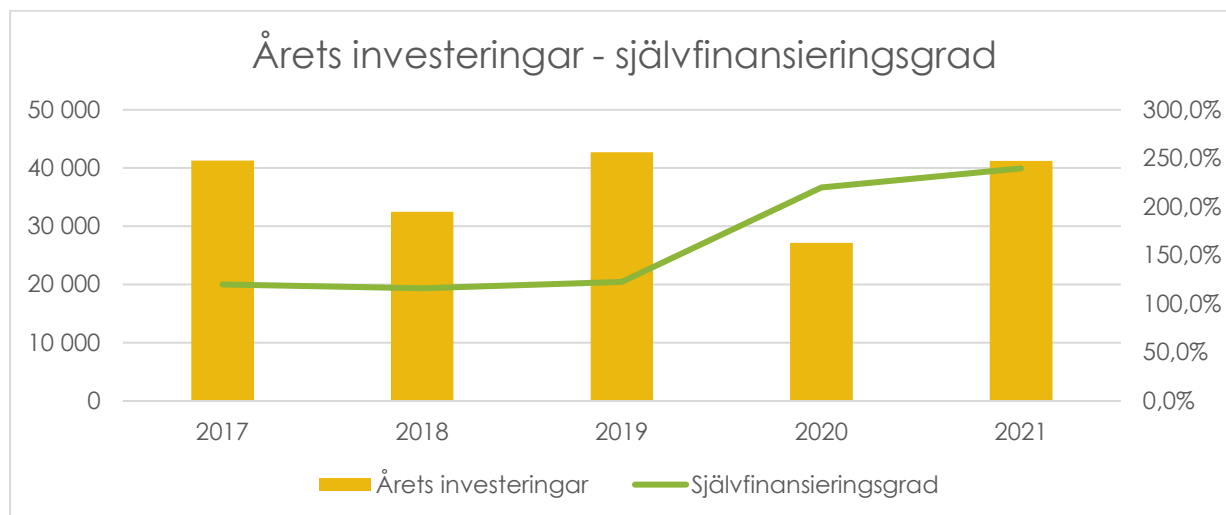
Investeringar för perioden beslutas av kommunfullmäktige. Nedan framgår investeringsutrymmet vid självfinansiering under planperioden utifrån budgeterat resultat.

Taxefinansierade investeringar inom VA föreslås undantas från investeringsutrymmet, på samma sätt som exploateringsfastigheter som har extern finansiering.

Självförsörjningsgraden faller under 100 procent under 2023–2025 men är ändå inom ramen för målet om en självfinansieringsgrad över 100 procent för perioden 2021–2025.

Ekonomiska nyckeltal	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025
Investeringar	41 220	51 700	52 700	63 100	70 100
Resultat	60 203	20 404	7 141	18 496	22 831
Avskrivningar	38 573	31 580	35 256	37 289	39 260
Investeringsutrymme	98 776	51 984	42 398	55 785	62 091
Resultat som andel av	9%	3%	1%	2,5%	3%
Självförsörjningsgrad %	240%	101%	80%	88%	89%
Självförsörjningsgrad 5-års genomsnitt	112%				
Soliditet	36,4%	32,0%	37,9%	38,9%	40,3%
Soliditet inkl ansvarsförbindelse	14,3%	11,4%	16,7%	18,8%	21,1%

Diagrammet nedan visar självfinansieringsgraden de senaste fem åren. Genomsnittet för de senaste 5 åren är en självfinansieringsgrad på 161 %.



I samband med övergången av fastighetsförvaltningen för kommunens verksamhetsfastigheter till Fastighetstjänster i Vännäs AB har kommunens investeringsriktlinjer uppdaterats.

8. Disponering av resultatutjämningsreserven

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras framgår av de egna riktlinjerna för god ekonomisk hushållning.

Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat.

Vännäs kommun har 34,2 mkr reserverat i RUR. Enligt SKR:s augustiprognos kan RUR:en nyttjas under åren 2023.

Förändring i procent per år

	2021	2022	2023	2024	2025
Snitt 10 år	4,0	4,2	4,3	4,3	4,4
Årlig ökning	5,6	5,4	3,7	4,4	4,5
Differens	1,6	1,2	-0,6	0,1	0,1

Källa: Skatteverket och Sveriges Kommuner och Regioner.

9. Särskilda direktiv och uppdrag till nämnder

9.1 KOMMUNSTYRELSEN

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska organ med ansvar för kommunens utveckling och ekonomisk ställning. Detta innebär att kommunstyrelsen samordnar planering och uppföljning av verksamheter och ekonomi, för såväl nämnder som det helägda bolaget.

Kommunstyrelseförvaltningen är uppdelad i tre huvudområden, samhällsstöd, samhällsutveckling och verksamhetsstöd. Förvaltningen har bland annat ansvar för kommunikation, nämndadministration, näringsliv- och arbetsmarknadsfrågor, drift och underhåll av gator och fritidsanläggningar/grönytor, vatten- och renhållning, internt stöd till förvaltningarna inom ekonomi, digitalisering, personal/löneadministration.

I årsredovisningen görs en uppföljning av de olika särskilda direktiven och uppdragen. Vissa av uppdragen nedan kan vara genomförda när budgetarbetet inleds.

Särskilda direktiv 2023 - 2024:

1. Kommunen ska ha ambition att ständigt förbättra kvaliteten. Det ska vara möjligt att mäta och arbeta för förbättring av kvalitet.
2. Vid inköp och/eller leasing av personbilar ska nämnden välja elbilar i första hand och laddhybrider samt fordon som är godkända att tankas med HVO100 eller motsvande i andra hand. Inköp/leasing av bil som ej uppfyller de två första kategorierna kräver godkännande från förvaltningschef och särskilda skäl ska dokumenteras.

Särskilda uppdrag 2023 – 2024:

3. Ta initiativ till samverkan kring fossilfri energianvändning vid kommunens industriområden tillsammans med företrädare för näringslivet

9.2 PLAN- OCH MILJÖNÄMNDEN – SÄRSKILDA DIREKTIV OCH UPPDRAG

Plan- och miljönämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och miljö- och hälsoskyddsområdet, samt de övriga uppgifter som enligt lag skall fullgöras av den kommunala nämnden inom dessa områden. Förutom de ovan nämnda arbetsuppgifterna fullgör nämnden även de trafikuppgifter som avses i 1 § lagen (1978:244) om nämnder för vissa trafikfrågor. Plan- och miljönämnden svarar också för räddningstjänsten och de övriga uppgifter som enligt lag skall fullgöras av den kommunala nämnden som svarar för räddningstjänsten.

Nämnden saknar egen förvaltning. Organisatoriskt tillhör avdelningarna plan- och bygg, miljö, och räddningstjänsten till kommunstyrelseförvaltningen.

Särskilda direktiv 2023 - 2024:

1. Kommunen ska ha ambition att ständigt förbättra kvaliteten. Det ska vara möjligt att mäta och arbeta för förbättring av kvalitet.

2. Vid inköp och/eller leasing av personbilar ska nämnden välja elbilar i första hand och laddhybrider samt fordon som är godkända att tankas med HVO 100 eller motsvande i andra hand. Inköp/leasing av bil som ej uppfyller de två första kategorierna kräver godkännande från förvaltningschef och särskilda skäl ska dokumenteras.

9.3 BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN – SÄRSKILDA DIREKTIV OCH UPPDRAG

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens verksamheter inom bl.a. förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Uppgifterna omfattar förskoleklass och grundskola. I nämnden ingår även ansvaret för den kommunala musikskolan samt biblioteksverksamheten och förverkligandet av kommunens kulturpolitiska mål.

Särskilda direktiv 2023 - 2024:

1. Kommunen ska ha ambition att ständigt förbättra kvaliteten. Det ska vara möjligt att mäta och arbeta för förbättring av kvaliteten
2. Arbetet med heltider ska prioriteras i enlighet med kommunens plan.
3. Besparingar får inte medföra nedläggning av musikskola, familjecenter eller bibliotek.
4. Vid inköp och/eller leasing av personbilar ska nämnden välja elbilar i första hand och laddhybrider samt fordon som är godkända att tankas med HVO100 eller motsvande i andra hand. Inköp/leasing av bil som ej uppfyller de två första kategorierna kräver godkännande från förvaltningschef och särskilda skäl ska dokumenteras.

Särskilda uppdrag 2023 – 2024:

5. Ge barn och elever kunskaper och förutsättningar för ett sunt nätbeteende, vilket inbegriper porrkritik och att motverka sexuella trakasserier och spelberoende. I detta ingår att låta eleverna arbeta med frågor kring netetikett och mediamanor.
6. Ur ett jämställdhetsperspektiv särskilt fokusera pojkars och flickors resultat i förskola och skola och utifrån detta sätta in relevanta åtgärder.
7. Barn- och utbildningsnämnden ska ta fram en långsiktig lokalförsörjningsplan för skolan. Lokalförsörjningsplanen ska täcka perioden 2023–2030. Planen ska täcka all verksamhet inom skolan vilket inbegriper grundskola, fritidshem, förskoleklass, grundsärskola och musikskola.

9.4 VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN - SÄRSKILDA DIREKTIV OCH UPPDRAG

Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som sägs i lag om socialnämnd, förutom ansvar för förskole- och fritidshemsverksamheten. Vård- och omsorgsnämnden utövar också ledningen för den kommunala hälso- och sjukvården samt ledningen för verksamheten med stöd och service enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade. Vård- och omsorgsnämnden fullgör även kommunens uppgifter enligt lag om riksfärdtjänst, lag om färdtjänst och fastställer regler för den kommunala riksfärdtjänsten.

Särskilda direktiv 2023 - 2024:

1. Kommunen ska ha ambition att ständigt förbättra kvaliteten. Det ska vara möjligt att mäta och arbeta för förbättring av kvalitet
2. Vid inköp och/eller leasing av personbilar ska nämnden välja elbilar i första hand och laddhybrider samt fordon som är avsedda att tankas med HVO 100 eller motsvande i andra hand. Inköp/leasing av bil som ej uppfyller de två första kategorierna kräver godkännande från förvaltningschef och särskilda skäl ska dokumenteras.
3. Arbetet med heltider ska prioriteras i enlighet med kommunens plan.
4. Besparingar får inte medföra nedläggning av familjecenter.

9.5 LILJASKOLANS STYRELSE - SÄRSKILDA DIREKTIV OCH UPPDRAG

Styrelsen svarar för ledning, samordning och utveckling av Liljaskolans verksamhet. Liljaskolan är Vännäs kommuns gymnasieskola. Den bedriver också vuxenutbildning.

Särskilda direktiv 2023 - 2024:

1. Kommunen ska ha ambition att ständigt förbättra kvaliteten. Det ska vara möjligt att mäta och arbeta för förbättring av kvalitet
2. Vid inköp och/eller leasing av personbilar ska nämnden välja elbilar i första hand och laddhybrider samt fordon som är godkända att tankas med HVO 100 eller motsvande i andra hand. Inköp/leasing av bil som ej uppfyller de två första kategorierna kräver godkännande från förvaltningschef och särskilda skäl ska dokumenteras.
3. Arbetet med heltider ska prioriteras i enlighet med kommunens plan.

10. Räkenskaper

10.1 RESULTATBUDGET

VÄNNÄS RESULTATBUDGET (TKR)					
	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022	BUDGET 2023	BUDGET 2024	PLAN 2025
Verksamhetens intäkter	260 897	275 851	279 989	284 189	288 451
Verksamhetens kostnader	-835 757	-892 388	-946 701	-963 244	-980 407
Avskrivningar	-38 573	-31 580	-35 256	-37 289	-39 260
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-613 433	-648 117	-701 969	-716 344	-731 215
Skatteintäkter	444 864	455 323	487 652	509 102	531 929
Generella statsbidrag och utjämn	220 667	215 197	226 458	230 738	229 117
VERKSAMHETENS RESULTAT	52 098	22 403	12 141	23 496	29 831
Finansiella intäkter	11 344	2 000	0	0	0
Finansiella kostnader	-3 241	-4 000	-5 000	-5 000	-7 000
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	60 201	20 403	7 141	18 496	22 831
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	60 201	20 403	7 141	18 496	22 831

VÄNNÄS DRIFTBUDGET (TKR)					
	BOKSLUT 2021	BUDGET 2022	BUDGET 2023	BUDGET 2024	PLAN 2025
KOMMUNSTYRELSE	82 830	95 068	96 920	101 408	98 437
PLAN- OCH MILJÖNÄMND	9 784	11 959	14 231	15 296	12 822
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND	284 074	286 345	299 342	304 468	310 163
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND	228 696	220 840	236 634	240 663	246 837
LILJASKOLAN	-5 873	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
TOTALT NÄMNDER	599 511	612 612	645 526	660 234	666 659
FINANS	-659 712	-633 016	-652 667	-678 730	-689 491
RESULTAT	60 201	20 403	7 141	18 496	22 831

10.2 BALANSBUDGET

Mkr	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	0	4			
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader, tekniska anläggningar, maskin o inv	577,4	663,1	626,0	652,9	683,7
Maskiner och inventarier					
Finansiella anläggningstillgångar	91,3	95,3	91,3	91,3	91,3
Summa anläggningstillgångar	668,7	762,4	717,3	744,1	775,0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	22,2	20	27	33	37
Fordringar	92,9	90	90	90	90
Kortfristiga placeringar	88,9	86,2	86,2	86,2	86,2
Kassa, bank	110,1	70,5	96,5	84,4	69,1
Summa omsättningstillgångar	314,1	266,7	299,7	293,6	282,3
Summa tillgångar	982,8	1029,1	1017,0	1037,8	1057,2
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat	60,2	20,4	7,1	18,5	22,8
Resultatutjämningsreserv	34,2	34,2	34,2	34,2	34,2
Övrigt eget kapital	263,2	274,2	343,8	350,9	369,4
Summa eget kapital	357,7	328,8	385,1	403,6	426,4
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	83,2	83,6	104,5	111,8	113,4
Andra avsättningar	6,4	13,9	6,3	6,3	6,2
Skulder					
Långfristiga skulder (lån + UB finansiella skuld)	379,1	410	375,0	370,0	364,9
Kortfristiga skulder	156,5	124,4	146,1	146,1	146,3
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	982,8	1029,1	1017,0	1037,8	1057,2

10.3 KASSAFLÖDESBUDGET

Kassaflödesbudget (Mkr)	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat	15,0	60,2	20,4	7,1	18,5	22,8
Justering för ej likviditetspåverkande poster	56,6	44,2	35,2	53,7	44,5	40,9
Övriga likviditetspåverkande poster	-0,3	-7,5				
Poster som visas i annan sektion	-5,3	-0,9				
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	66,1	96,0	55,6	60,8	63,0	63,7
Ökning (+)/minskning (-) av periodiserade anläggningsavgifter	4,5	-0,7				
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	-7,1	-19,7				
Ökning (-)/minskning (+) förråd och varulager	3,3	-2,4		-7	-6	-4
Ökning (+)/minskning (-) av kortfristiga skulder	-4,5	12,9				
Kassaflöde från den löpande verksamheten	62,3	86,1	55,6	53,8	57,0	59,7
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-15,9	0,0				
Investering i materiella anläggningstillgångar	-34,4	-41,5	-62,3	-57,2	-64,1	-70,1
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar	0,2	0,3				
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	21,2	0,1				
Investering i finansiella tillgångar	-1,7					
Försäljning av finansiella tillgångar	0,2	0,0				
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-30,5	-41,1	-62,3	-57,2	-64,1	-70,1
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Nyupptagna lån	0,0	0,0				
Amortering av skuld	-6,5	-9,7		-4,9	-5	-5
Ökning av långfristiga fordringar	0,0	0,0				
Minskning av långfristiga fordringar	1,7					
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-4,8	-9,7	0,0	-4,9	-5,0	-5,0
Årets kassaflöde	27,0	35,3	-6,7	-8,3	-12,1	-15,4
Likvida medel vid årets början	136,6	163,6	198,9	192,2	184,0	171,9
Likvida medel vid årets slut	163,6	198,9	192,2	184,0	171,9	156,5

10.4 INVESTERINGSBUDGETEN I DETALJ (INKLUSIVE LILJASKOLANS)

Övriga specificerade investeringar	Förv.	Start	Slut	Budget	Budget	Plan
				2023	2024	2025
Fastighet: Storköksmaskiner	KSF	201806	202109	250		
Fastighet: Strategisk lokalplanering	KSF	202001	202312	700		
Fastighet: Thor 6, Nya anslutningar.	KSF	202101	202312	0		
Fastighet: Elladdstolpar skolor och förskolor	KSF			200	200	200
Fastighet/Infrastruktur: Säkerhet och skalskydd	KSF	2020	2023	500	500	
Fastighet: Markarbeten Ögonstenen	KSF	202108	202204			
Fastighet: Snickargården Entré	KSF	202205	202209			
Infrastruktur: Utemiljö Järnvägsstation	KSF	202101	202412	2 000	500	
Infrastruktur: Centrumplanering	KSF	202001	202112	500		
Infrastruktur: generellt 2018 -	KSF	XXXX01	XXXX12	1 400	1 400	1 400
Infrastruktur: Vision fritidsområdet	KSF	202201	202212		200	200
Infrastruktur: Pendlarparkering Vännäs	KSF	2024	2024		400	100
Infrastruktur: Pendlarparkering Vännäsby	KSF	2023	2023	400	100	
Infrastruktur: Pendlarparkering Tväråbäck	KSF	202106	202209			
Infrastruktur: Lekplats kvarteret Kvarnen	KSF	202106	202208			
Infrastruktur: Ishall ny sarg	KSF	2023	2024	1 300	200	
Infrastruktur: Ishall toaletter mm	KSF	2024	2025		250	
Infrastruktur: GC-väg Klockaren	KSF	2022	2022			
Infrastruktur: GC-väg bakom Vännäsby idrottshall	KSF	2022	2022			
Infrastruktur: GC-väg vid Olofsborg	KSF	2023	2023	150	100	
Infrastruktur: GC-väg Nygatan	KSF	2022	2023	150		
Infrastruktur: GC-väg Idrottsgatan	KSF	2023	2024	300	100	
Infrastruktur: GC-väg Stationsvägen Vby	KSF	2024	2025		500	1 500
Infrastruktur: GC-väg Thulegatan Vännäs	KSF	2024	2025		500	1 000
Infrastruktur: Tennisbana vid Olofsborg	KSF	2023	2023	300		
Infrastruktur: Vändplan Fällforsvägen (Lägret)	KSF	2022	2022			
Infrastruktur: Utbyggnad vägbelysning	KSF				1 000	1 000
Infrastruktur: Renhållning-investering ÅVC 2017-2025	KSF	202010	202208	200	500	200
Infrastruktur: Renhållning ÅVS Umevägen/E12	KSF	202301	202412	200	300	
Infrastruktur: VA-reinvesteringar 2017 -	KSF	XXXX01	XXXX12	2 400	2 400	2 400
Infrastruktur: VA-ombyggnad reningverk, biorening	KSF	202109	202312	3 500	1 000	
Infrastruktur: VA-reservvattentäkt	KSF	202301	202312	1 000		
Räddningstjänsten: Ny tankbil	POM	202205	202205			
Räddningstjänsten: IVPA	POM	202206	202206			
Räddningstjänsten: Rökskydd/andningsskydd	POM	2022	2023	325		
Räddningstjänsten: Larmställ	POM	2023	2024	140	140	
Räddningstjänsten: Ledningsbil	POM	2024	2024		1 000	
Räddningstjänsten: Containrar till övningsområde	POM	2023	2023	100		
KS: IT-infrastruktur	KSF	2021	2022			
KS: Bro över Tvärån och iordningställande av Gotnelliska halvö	KSF	2021	2023	200		
KS: Digital infartsskylt	KSF			0		
KS: Mindre skåpbil, begagnad	KSF					
KS: Utbyte konstgräs på fotbollsplanen - upphandling	KSF					100
KS: Vännäsbadet, underhållsinvesteringar.	KSF			800	800	500
KS: Vännäsbadet, bassäng	KSF	2024	2024	600		
KS: Bygga om bagarstugan till campingstuga	KSF	202012	202202			
KS: Utveckling av campingområdet	KSF	2023	2023	600	800	1 000
KS: Cykelställ Medis	KSF	2021	202203			
KS: Utegymp	KSF	2021	2022		200	
BoU: IT-verktyg	BOU	201612	202412	1 400	1 400	1 400
BoU: Inventarier	BOU	XXXX01	XXXX12	500	500	500
BoU: Biografen	BOU	2023	2023	100		
VoF: Utbyte av vårdängar på Äldrecenter	VOF	202001	202412	50	50	
KS: IT investeringar	KSF	2019	2023	250		
KS: Älvsjön/Rompa	KSF	2025	2026			1 000
Avgår annan finansiering (utemiljö Vby skola, biorening och reservvattentäkt)				-4 500	-1 000	
Summa				16 015	14 040	12 500
Kvar av buffert (KS+ kommunchef)				985	2 960	4 500
Summa övriga specificerade investeringar				17 000	17 000	17 000

Extra stora investeringar	Förv.	Start	Slut	Budget	Budget	Plan
				2023	2024	2025
Fastighet: Ny förskola Vännäs. 8-avd.	KSF	202101	202412	25 200	5 000	
Fastighet: Ny förskola Vännäsby. 6-avd.	KSF	2023	2024	500	15 500	22 900
Fastighet: Idrottshall Vegaskolan	KSF	2023	2024	2 500	12 000	22 000
Fastighet: omklädning/dusch/undervisningslokaler, Freja	KSF	202002	202208			
Fastighet: Strykjärnet 10, ny- och ombyggnad.	KSF	2023	2024	2 000	2 000	
Fastighet Vändan 1	KSF		2022			
Fordonshus 4 inom Thor 6	KSF	202201	202201			
Inventarier, Korttidsboende/ SÄBO Stamhemmanet	VOF	202101	202212			
Infrastruktur: Reinvesteringar gator	KSF	2020	2030	5000	5000	5000
Summa				35 200	39 500	49 900

Exploateringsområden	Förv.	Start	Slut	Budget	Budget	Plan
				2023	2024	2025
Fastighet; Rivning Smeden	KSF	202003	202212			
Infrastruktur: Nytt bostadsområdet i Vännäsby	KSF	201901	202012			
Infrastruktur: Nytt bostadsområde Villastigen i Vännäsby	KSF	2022	2023	3 000	1 000	
Infrastruktur: Nytt bostadsområdet i Vännäs	KSF	2023	2024	2 000	3 000	2 000
Infrastruktur: Nytt bostadsområdet norra promenaden i Vby	KSF					1 000
Infrastruktur: Utbyggnad Vännäsby industriområde	KSF	2022	2024	2 000	2 000	1 000
Summa				7 000	6 000	4 000

Liljaskolans investeringar	Förv.	Start	Slut	Budget	Budget	Plan
				2023	2024	2025
Övriga inventarier	LILJA			100	100	100
Flytt av Fordons- och transportprog. verksamhet	LILJA					
NB skog - Manskapsbod	LILJA			400		
NB skog - Bioklipp	LILJA			50		
Inventarier av NB skog	LILJA				100	100
Bygg- Grus/makadam	LILJA					
Bygg- övningsbås	LILJA				100	
Bygg - Tältduk/skärmatak	LILJA					
Transport- Svets	LILJA					
Gem - Idrott	LILJA					
BA - Banteknik	LILJA			200	200	
Bygg - Byggtält	LILJA				200	
NB skog - Mobilt sågverk	LILJA					
Enhet B - studieplatser	LILJA			250	250	250
Enhet B + VuX	LILJA			100		
IT/data	LILJA			1 000	1 000	
Gem - Körgården	LILJA					
enhet A+Vux AM-Bygg	LILJA			250	250	250
NA - om prog. Försätter	LILJA			100		
Skotare 3 st	LILJA					
Lastbilar 2 st	LILJA			2 500	2 600	
Extra klass FT2Z Transport Åk 2	LILJA				2 800	2 500
Timmerbilssläp	LILJA					
Dolly släp	LILJA					
Enhet C - SA Media	LILJA			50		
Ytterområdet - stängsla om körgården	LILJA					
Summa				5 000	7 600	3 200

Bilagor.

Bilaga 1 prioriteringsunderlag i detalj

Bilaga 2 Investeringsbudget inklusive underlag